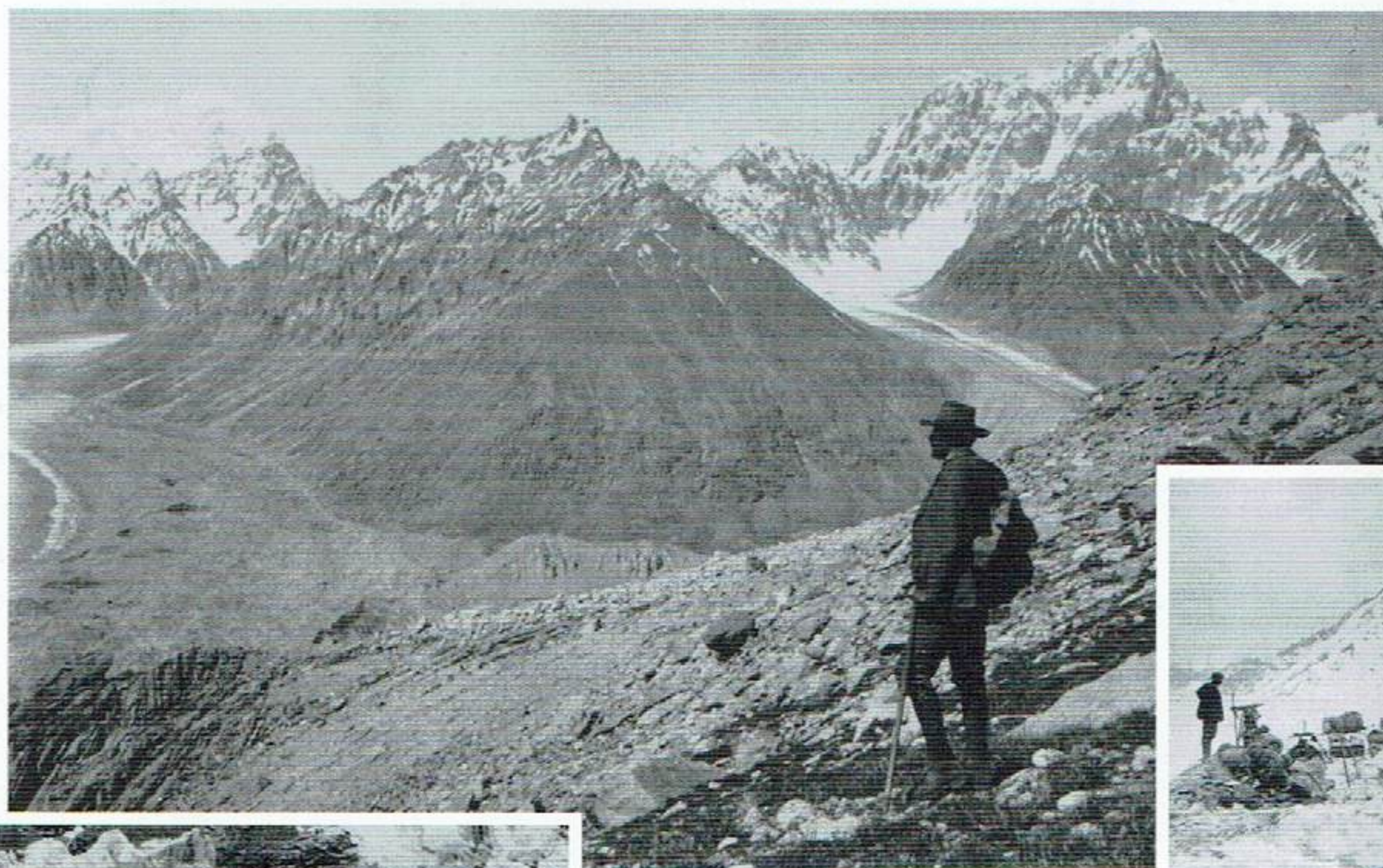

Volg @hoogtelijn op X voor het laatste nieuws van de redactie.
Tips zijn welkom op hoogtelijn@nkbv.nl.

Nederlands laatste ontdekkingsreiziger

Met het onlangs verschenen boek over het leven van Philips Christiaan Visser, krijgt een van de eerste leden (net geen grondlegger) van de in 1902 opgerichte Nederlandsche Alpen-Vereeniging (NAV) eindelijk het monument dat hij verdient. Voor zijn rol als boegbeeld van het Nederlandse alpinisme tot de Tweede Wereldoorlog. Voor de ruim tien bergsport- en expeditieboeken die hij schreef en/of redigeerde en de talloze publicaties over tochten in *Mededeelingen*, het toenmalige periodiek van de NAV. Voor zijn vier expedities naar de Karakoram in de

twintiger en dertiger jaren, waar witte vlekken in kaart gebracht werden, samen met de Survey of India, en waarmee hij het Nederlandse alpinisme internationaal op de kaart zette. Voor het glaciologisch onderzoek in de Karakoram en de wetenschappelijke publicaties daarover. En voor de onvermoeibaarheid waarmee hij lezingen en voordrachten gaf over zijn tochten en daarmee toehoorders interesseerde voor het alpinisme.

Biograaf Maarten Faas beschrijft Visser als zondagskind. Vader Visser was eigenaar van een wereldwijd exporterend jenever- en brandewijn-productiebedrijf in Schiedam; een man van aanzien. Vroeg treedt zoon Visser toe tot het bedrijf. Dit verschaft de mogelijkheid naar Zwitserland te reizen, waar hij direct zijn

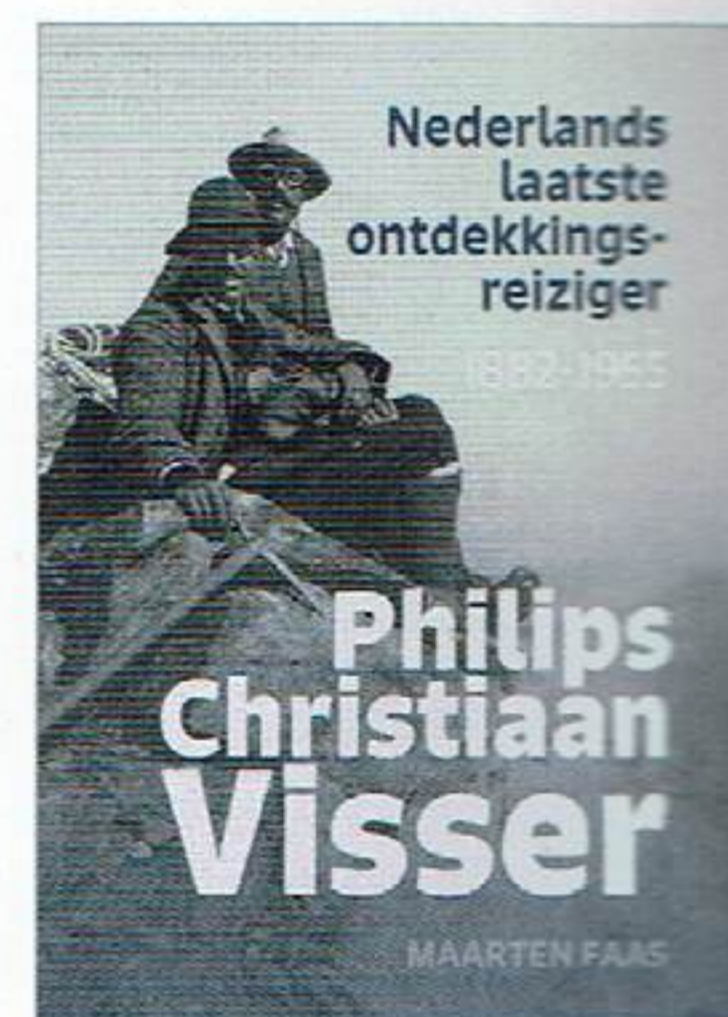
hart verliest aan de bergen. Enkele jaren later ontmoet hij daar zijn eerste vrouw, jonkvrouw Jenny Hooft. Ze trouwen uit liefde, maar tegelijk geeft het huwelijk Visser toegang tot een breed netwerk van belangrijke mensen. Op jonge leeftijd krijgt hij de leiding over het bedrijf, dat hij later verkoopt.

Hun eerste reis buiten de Alpen, naar de Kaukasus, moeten Visser en zijn vrouw afbreken, omdat de Eerste Wereldoorlog uitbreekt. Via omzwervingen langs onder andere de Nederlandse ambassade in Zweden, keren ze terug naar Nederland. Tijdens deze tocht wordt de kiem gelegd voor toetreding tot de diplomatieke dienst.

In verschillende functies verblijft Visser in Zweden, waar hij reiziger en geograaf Sven Hedin ontmoet.

Ook brengt hij enige tijd door in India, waar hij dicht bij de bron voor verlening van toestemming voor expedities naar de Karakoram zit, en tijdens de Tweede Wereldoorlog in Istanbul. Uiterst curieus in Istanbul zijn de contacten met Franz von Papen, op diens initiatief, om via Visser met geallieerden in gesprek te komen. Tijdens het Proces van Neurenberg moet Visser schriftelijk vragen over dat contact beantwoorden. Vissers laatste post is het na-oorlogse Rusland, waarna hij nog enige jaren lid is van de Balkancommissie. In 1954 keert hij terug naar Nederland en begint hij te schrijven aan zijn memoires. Zijn gezondheid laat hem in de steek; hij overlijdt in 1955 en heeft dan pas een enkel hoofdstuk gereed. Pas twee jaar later verschijnt een zeer mager Visser-herdenkingsnummer van *De Berggids*. Maarten Faas heeft met zijn zeer leesbare biografie, waarvan het notenapparaat aantoont hoe diep hij in documenten en archieven gedoken is, deze omissie van toen méér dan goedge maakt. Het is een uiterst boeiend boek, niet in de laatste plaats door het belichten van de gebeurtenissen uit de diplomatieke loopbaan van Visser.

[Gerard van Sprang]

*Philips Christiaan Visser
1882-1955: Nederlands
laatste ontdekkingsreiziger*
Maarten Faas
Verloren (2024),
verloren.nl
ISBN 9789464550924
€27,00